

Forord

Identitet er et højaktuelt emne. Samfundet og de sociale og politiske forandringer gør os allesammen usikre. Vi ved ikke rigtigt, hvem vi er, og hvor vi hører til. Det synes at blive mere og mere uoverskueligt, hvad der sker. De store teorier, som tidligere fungerede som forklaringsmønstre, er ikke længere tilstrækkelige til at beskrive og forudsige udviklingen. Tiden tvinger os til en ny forståelse af os selv og vor omverden. I human- og socialvidenskaberne foreligger de første teorier til en nyfortolkning i forhold til vor sen- eller postmoderne udfordringstid.

Det er på tide, at også idrætsforskningen opdager disse forandringer. Mange taler om idræt som en identitetsdannende faktor, men de bagvedliggende sammenhænge er ikke belyst. Der savnes nogle empiriske undersøgelser. Med denne bog vil jeg forsøge at udfylde dette hul, idet nye strømninger inden for psykologien og socialteorien bearbejdes i forhold til idrætten: Et fascinerende projekt, som jeg har været glad for at kunne arbejde med, er færdigt og venter nu på sin udbredelse.

Bogen er baseret på en Ph.D.-afhandling på tysk, som i 1994 blev afleveret til Psykologisk Laboratorium ved Københavns Universitet, og som i den her fremlagte populærvidenskabelige udarbejdelse forhåbentlig vil være interessant for et bredt dansk publikum. Det er min intention, at tiltrække fagligt interesserede (forskere, undervisere og studerende) og samtidig som følge af den tillempede form også den (idrætsaktive) lægmand, der er nysgerrig nok til at se ind bag ved sin egen facade. Interesserede, der ønsker at fordybe sig yderligere, henvises til selve Ph.D.-afhandlingen (Stelter 1994/1995).

Bogen ville have været fattig uden understøttelse og inspiration fra nær og fjern. Jeg siger tak til mine to vejledere og kolleger Knut Dietrich, Hamburg, og Vilhelm Borg, København. Deres kritik har været stimulerende, og deres opmuntringer har bevaret min tro på, at jeg var på den rette vej. Steinar Kvale, leder ved Center for Kvalitativ Metodeudvikling har været den tredje centrale person i forhold til dette projekt. Jeg har deltaget i mange seminarer, organiseret af dette center i løbet af årene. Disse seminarer har dannet grundlag for

min metodiske vej, som specielt Don Polkinghorne, Los Angeles, og Amedeo Giorgi, Montreal, har inspireret mig til at følge. Jeg siger tak til samtlige kolleger på Det Psykologiske Institut ved Deutsche Sporthochschule Köln, specielt til instituttets leder Jürgen Nitsch samt til min kollega Susanne Quinten, med hvem jeg har haft mange samtaler og møder, som har givet mig inspiration såvel personligt som erhvervsmæssigt. Kevin Krycka, Seattle, skal have tak for sine vigtige henvisninger omkring fokuseringsmetodens fænomenologiske rødder. Jeg siger tak til mine kolleger på Danmarks Højskole for Legemsøvelser (DHL) og Center for Idrætsforskning ved Københavns Universitet. Deres opmuntringer og gode råd har støttet mig i mange henseender. En stor anerkendelse og tak skylder jeg Christina Skaaning Christensen, Jytte Holm, Allis Skovbjerg Jepsen og Peder Siggaard, som har hjulpet mig som sekretærer i forskellige perioder i projektets forløb. Charlotte Mathiassen og Marianne Saugman siges tak for oversættelse af dele af den tyske original (kap. 5) hhv. redigering af den samlede danske tekst. Samtlige idrætsudøvere, ledere, trænere og instruktører, der har været involveret i projektets empiriske undersøgelser, er ligeledes godt forankret i min erindring. Uden deres beredskab og åbenhed var projektet aldrig blevet gennemført.

En meget hjertelig tak til Annette Frandsen, der som min tidligere samlever og mor til vores dejlige datter Christin, tit har måttet lide under min arbejdsiver, og samtidig udvise forståelse for indsatsens nødvendighed.

Et treårigt kandidatstipendium fra *Forskerakademiet* og *Team Danmark* har givet mig de bedste arbejdsbetingelser for en succesrig afslutning af projektet. *Idrættens Forskningsråd* og *DHL* har ydet støtte til sekretærhjælp, og *Team Danmark* har været med til at finansiere nærværende publikation.

Reinhard Stelter
Januar 1995